

ŁOWCY TALENTÓW – JERSZ
ul. Białowieska 50/26, 54-235 Wrocław
tel./fax 071-310-48-17
tel.kom. 0-505-138-588; 0-501-101-866
<http://www.mat.edu.pl>
e-mail: info@mat.edu.pl

6

OMNIBUS 2006

30.03.2006

JASKÓŁKA – klasa 6 szkoły podstawowej

Czas trwania konkursu: 45 minut

Witamy Cię. Otrzymujesz od nas 100 punktów – tyle ile masz decyzji do podjęcia. Za każdą poprawną odpowiedź dopisujemy Ci jeszcze 1 punkt, za błędną zabieramy dany punkt. Gdy nie odpowiadasz, zachowujesz podarowany punkt. Pamiętaj, że każda z odpowiedzi A, B, C, D może być fałszywa lub prawdziwa. **W czasie konkursu nie wolno używać słowników, notatek, podręczników itp.**

Życzymy przyjemnej pracy. POWODZENIA!

Jan Twardowski *Ręce*

Twoje ręce – mamusiu
dobre jak szafirki po deszczu
jak czajki towarzyskie
przyniosły mnie na świat
kołysały
ustawiały na podłodze
sadzały na stołku
mówiły że motyl dzwoni
że młodych grzybków nie sposób rozeznac
uczyły trzymać łyżkę by nie trafiła do ucha
rozdzielać klon od jaworu
prowadziły przy oknie po ciemku
po ziemi co czernieje jak szpak
suche i ciepłe
za słabe
żeby wyprowadzić mnie z tego świata.

1. Tekst powyższy:

- A) jest podzielony na zwrotki
B) ma wyraźnie wyodrębnionego adresata
C) ma budowę nieregularną
D) nie zawiera rymów

2. Osoba mówiąca w utworze:

- A) jest już człowiekiem dorosłym
B) wypowiada się, używając wyłącznie dziecięcego języka
C) jest człowiekiem samotnym i ciężko doświadczonym przez życie
D) wspomina matkę

3. Tytułowe ręce w wierszu:

- A) wykonują jak ludzie różne czynności
B) wyrażają najpełniej wszystko to, co bohater zawdzięcza matce
C) są bohaterami utworu
D) są detalem, na którym koncentruje się osoba mówiąca

4. Ciepły nastrój wiersza budują:

- A) zdrobnienia
B) wyliczenia
C) porównania
D) wykrzyknienia

5. Matka opisana w wierszu:

- A) przekazała swojemu dziecku podstawowe prawdy o świecie
B) opiekowała się swoim dzieckiem niezwykle troskliwie
C) oczekiwała od swojego dziecka, że zostanie wielkim artystą
D) zawsze i we wszystkim może pomóc swojemu synowi

6. W wierszu nie ma:

- A) zwrotów do czytelnika
B) bezpośredniego opisu uczuć osoby mówiącej
C) słów wyrażających emocje
D) porównań

7. Zakończenie tekstu:

- A) wyraża smutek osoby mówiącej
B) ma charakter pretensji
C) ma charakter apelu
D) wskazuje na samotność człowieka wobec najważniejszych spraw

8. Wyraz *ręce* użyty w tytule:

- A) jest rzeczownikiem w mianowniku
B) jest rzeczownikiem rodzaju męskiego
C) ma wyłącznie liczbę mnogą
D) ma taką samą postać w mianowniku liczby mnogiej i bierniku liczby mnogiej

9. Przyimkiem jest:

- A) twoje
B) za
C) na
D) z

10. W sformułowaniu *twoje ręce*:

- A) dwa wyrazy są w tym samym przypadku
B) występują dwie różne części mowy
C) oba wyrazy mają te same końcówki w bierniku l.mn.
D) jeden z wyrazów jest nieodmienny

Katarzyna Janowska *Poezi z naszej planety*, Polityka nr 50, 17 grudnia 2005 r.

Tadeusz Ulewicz: - *Po co czytać literaturę staropolską? Współczesność jest na wierzchu, wszyscy ją widzą, a tam jest coś starego, nieznanego. Poza tym ze starej literatury można się dowiedzieć dużo więcej o dawnych rzeczach niż od współczesnych, którzy udają, że coś wiedzą. Z literatury staropolskiej wylania się obraz barwnego świata.*

Kultura retoryczna stała nieporównanie wyżej niż dzisiaj. W przeciwieństwie do współczesnych, ludzie zdawali sobie sprawę, że od intonacji i gestu zależy znaczenie wypowiedzi. W czasie publicznych dyskusji szlachcic nie mógł się obrazić, musiał umieć się inteligentnie odciąć. W przeciwnym razie stawał się pośmiewiskiem zgromadzonych na sejmiku. – *Retoryka była więc użyteczna na co dzień. A dziś co? W telewizji jeden z drugim: yy,yy,yy – i tyle.*

11. Tekst powyższy:

- A) zawiera głównie opinie i przemyślenia autorki
B) zawiera cytaty
C) stanowi przywołanie poglądów osoby, którą pisząca uznaje za autorytet
D) porusza problem lekceważenia przez współczesnego czytelnika literatury dawnej

12. W artykule Katarzyny Janowskiej można znaleźć:

- A) pytanie, które stanowi tezę do dalszych rozważań
B) porównanie ludzi współczesnych do dawnych Polaków
C) odwołanie do innych artykułów i prac naukowych
D) elementy stylu potocznego

13. Twierdzenie *współczesność jest na wierzchu (...) a tam jest coś starego (...)*:

- A) w opinii profesora Ulewicza świadczy o wyższości kultury dzisiejszej nad dawną
B) jest opinią, którą mówiący wygłasza z satysfakcją
C) jest sądem, który mówiący będzie rozwijał
D) stanowi niejako wstęp do krytyki współczesnej kultury

14. Ludziom współczesnym w świetle powyższego tekstu brakuje:

- A) znajomości dawnej literatury
B) umiejętności prowadzenia sporów
C) kultury wypowiedzania się
D) świadomości, że to, co chcemy powiedzieć, nie zależy tylko od tego, co mówimy

15. Na podstawie powyższego tekstu można wywnioskować, że *retoryka* to:

- A) styl dawnych tekstów
B) normy zachowania się w towarzystwie
C) sztuka budowy wypowiedzi i ich wygłaszania
D) umiejętność przekonywania do swoich racji i odpowiadania krytykom

16. Postawione na początku tekstu pytanie:

- A) jest powodem do refleksji prof. Ulewicza
B) pokazuje wątpliwości autorki tekstu
C) ma charakter prowokacyjny
D) pokazuje sposób myślenia ludzi dzisiejszych

17. Współczesna kultura jest tworzona zdaniem prof. Tadeusza Ulewicza:

- A) bardziej przez naukowców niż artystów
B) przez ludzi niedokształconych
C) w dużej mierze przez telewizję
D) w ścisłym związku z tradycją

18. W zdaniu: *z literatury staropolskiej wylania się obraz barwnego świata*:

- A) nie występuje podmiot
B) występują trzy przydawki
C) są dwa przymiotniki
D) występuje podmiot domyślny

19. Tyle samo głosek co liter jest w wyrazie:

- A) szła
B) wylania
C) nie
D) dzień

20. *Nieporównanie i starej* to wyrazy, które są:

- A) nieodmienne
B) tymi samymi częściami mowy
C) użyte w tym samym przypadku
D) przysłówkami

21. Władcą naszego kraju pochodzącym z polskiej dynastii był:

- A) Stefan Batory
B) Władysław Jagiełło
C) Władysław Łokietek
D) Zygmunt August

22. W XVIII wieku:

- A) miały miejsce rozbiory Polski
B) Jan III Sobieski pokonał Turków pod Wiedniem
C) wybuchło powstanie listopadowe
D) uchwalono Konstytucję 3 Maja

23. We Włoszech można zobaczyć:

- A) krzywą wieżę w Pizie
B) Forum Romanum
C) Luwr
D) Pompeje

24. Odra płynie przez:

- A) Płock
B) Szczecin
C) Opole
D) Bydgoszcz

25. Poprawnie skojarzono pojęcia:

- A) Wrocław - Panorama Raclawicka
B) Kraków - Sukiennice
C) Gdańsk – Żuraw
D) Warszawa – Wilanów